

Travniki

– izkušnje s projekta LIFE TO GRASSLANDS

Jelka Brdnik
KGZS Zavod Ptuj

Območje Natura 2000:

- **Haloze** (Haloze-vinorodne - 6301 ha;
Boč-Haloze-Donačka gora - 10883 ha)
- **Gorjanci** (11.799 ha)
- **Kum** (5816 ha)
- **Pohorje** (992 ha)

Opuščanje rabe strmih trajnih travnikov:

- Zaraščanje:

- Predhodna analiza v Halozah (17.184 ha)

Leto	Raba ID	Opis	Površina (ha)	Delež
2005	1300	Trajni travnik	4.264	24,8 %
2015	1300	Trajni travnik	4.296	25,0 %

- Prostorski presek

Raba 2005	Površina 2005 (ha)	Raba 2015	Površina 2015 (ha)	Delež
1100 - njiva	644	1100	401	62,3%
1100 - njiva	644	1300	223	34,6%
1300 – trajni travnik	4.264	1300	3.218	75,5%
1300 – trajni travnik	4.264	1410	346	8,1%
1300 – trajni travnik	4.264	1500	158	3,7%
1300 – trajni travnik	4.264	2000	156	3,6%
1222 – ekstenzivni sadovnjak	487	1300	211	43,4%

Analiza 2015 – 2019

- 1300 4.296 ha → 4.091 ha - 205 ha

- 1100 551 ha → 494 ha

- 1410 638 ha → 579 ha

- 1500 672 ha → 833 ha + 183 ha

- 1600 35 ha → 116 ha

- 2000 9.584 ha → 9.623 ha

- V letu 2015 so kmetije znotraj območja Haloze v subvencijskih vlogah prijavile 2900 ha oz. 3847 GERK-ov z rabo trajno travinje (povprečna velikost GERK-a = 0,75 ha).

trizoba kukavica

Nagib	Površina (ha)
nad 20 %	2466
nad 30 %	2098
nad 40 %	1318
nad 50 %	298

Informiranje kmetij v Halozah

Pripravljalne akcije:

- Informiranje v sklopu predavanj, drugih dogodkov
- Anketni vprašalnik za izkaz potenciala za vključitev v projekt (343 kom v Halozah)
- Vprašalnik o pretekli rabi površin (71 kom v Halozah)

navadna kukavica

Pretekla raba površin

- Izpolnjenih 71 vprašalnikov v Halozah (skupno na vseh območjih 114)

LIFE TO GRASSLANDS / ŽIVILNJE TRAVNIŠČEV

LIFE4 NAT/SU/00005

VPRASHALNIK ZA LASTNIKE/UPRAVLJAVCE
o gospodarjenju/opravih na parcelah suhih travišč s
habitatnim tipom 6210 in 6230

Lastnik/upravitelj (ime, priimek): TONI ŽNIVNIK Datum: 28.9.2016
Naslov: TONI ŽNIVNIK Telefon: (02) 1234 5678
K.O.: 642 GORJE Št. parcele: HT 6210/1, HT 6210/2 KGM MID:
Velikost parcele (cca.) s HT 6210, ki jo upravljate? 9,30 ha (pravi) - v pravih in nepravilnih
Je cela površina vaše ali upravljate tudi tuje travnike?
Popisovalec (ime, priimek): NEBOŠČAČA ŽNIVNIKA

Bi želeli sodelovati s svojim travnikom/pašnikom/sadovnjakom v projektu? DA NE
Kako (obkroži): SUHI TRAVNIK PAŠNIK z HT 6210/6230 SADOVNJAK s HT 6210/6230
- Če ste to izbrali, priložite tudi načrt

RABA 2005-2016 (zadnjih 10 let)	RABA PRETEKLOST (in kdaj spremenjena raba oz. kdaj nazadnje košeno/paseno?)
a) travnik	a) travnik
b) pašnik	b) pašnik
c) travnik-pašnik	c) travnik-pašnik
d) nekošeno	d) nekošeno
e) zaraščeno	e) zaraščeno
f) drugo	f) drugo: <u>del travnika, del pašnika, del svinjskega pasišča</u>

Dodatne opombe (npr. katerega leta opustili rabo, zakaj, kako pred tem delali s travnišči):
pasijo od 15 let
prvotno imo travnišče, ki se del opušča, del pa je zaraščeno (zlasti kmeti iz bližine Trnave)

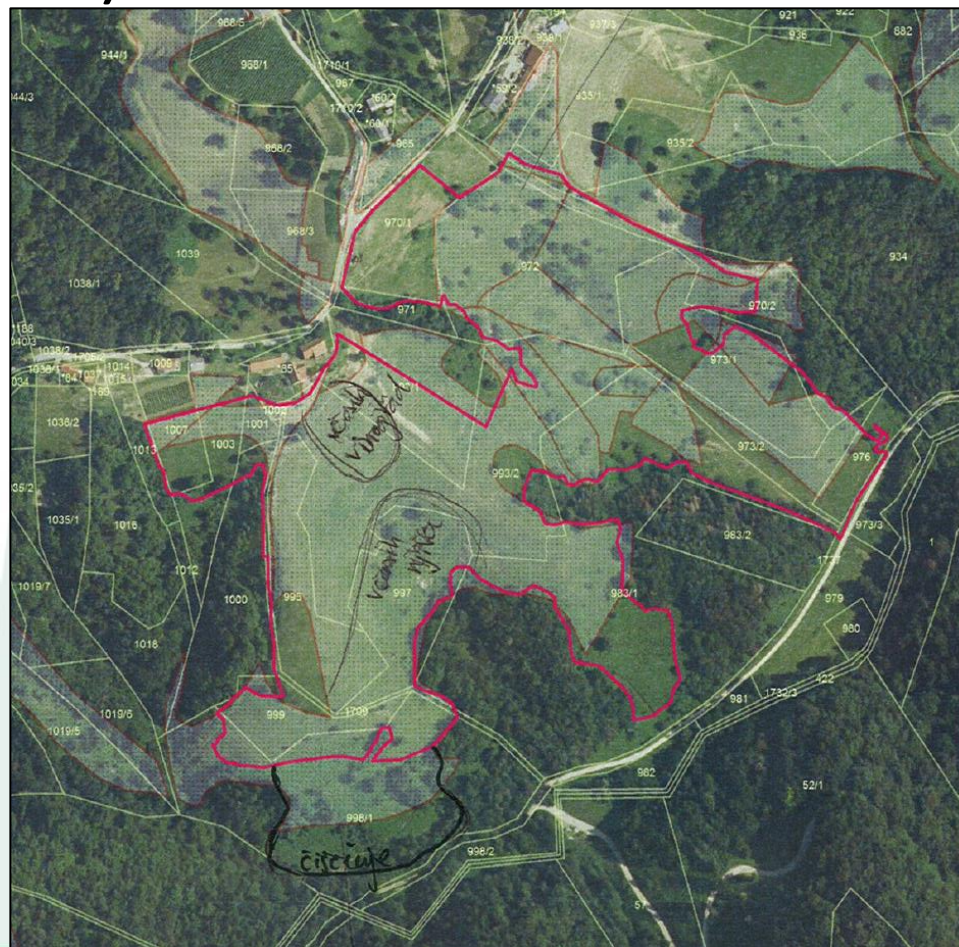
KOŠNJA	Čas opravi	Način (ročno, kosilnica)	Travo posušim in pospravim*	Drugo
1. košnja	<u>NE</u>			<u>trava se kosi</u>
2. košnja				
3. košnja				

Postopna (dnevna poraba)

* Če se to ne izpolni pomeni, da se trava pusti na travniku, se je ne odstrani iz travnika, temveč tam preperi.

ŽIVINA	Čas	Živina	Koliko (GV2)	Drugo
<u>DA</u>	<u>2-3 mesece, od oktobra do aprila</u>	a) goveda (tudi kratkoročno)	<u>16 (50 ovce ali 4 goveda)</u>	<u>100 ovce, 100 goveda</u>
		b) ovce		
		c) koze		
		d) drugo (domjaki, osli...)		

(100 ovce ali 100 goveda) - 100 ovce ali 100 goveda

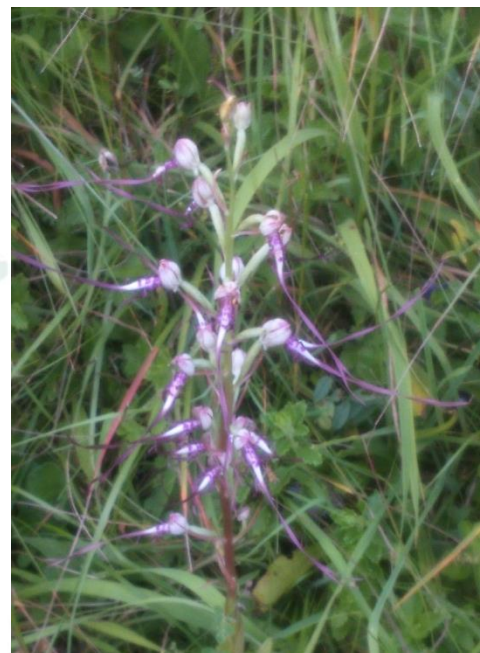

Pretekla raba površin

- Analiza preteklih kmetijskih praks

	Raba 2005-2016	Raba prej
travnik	20	30
travnik in pašnik	20	32
pašnik	27	
zaraščeno	2	1
drugo	2	8

Raba	Število površin
ena košnja	12
ena do dve (odvisno od leta)	13
dve košnji	9
tri košnje	2
kombinirano (paša in košnja)	4
samo paša	27
požiganje	2
zarast	2

jadranska
smrdljiva
kukavica

Javni poziv za vključitev v projekt

- V Halozah je podpisanih 98 sporazumov
- Vključenih 233 ha
 - Vzhodne Haloze 110 ha
 - Zahodne Haloze 123 ha
- Za vse kmetije smo pripravili personaliziran Priročnik za upravljanje travišč

Projektne aktivnosti Haloze – IZVEDBENE AKCIJE

C.1: Čiščenje zaraščajočih travniških površin

B.1: Zakup in nakup zemljišč

C.2: Zagotovitev trajnostne rabe travišč:
vzpostavitev košnje/paše

- električni pastirji, napajališča, prikolice
- hribovske kosilnice, kosilnice na nitko

C.3: Obnova in vzdrževanje travniških sadovnjakov:
- obnova, sajenje novih sadovnjakov
- 3200 sadik, 10 hotelov za žuželke...

Upravljalški načrt za kmetije

- Skupno 49 načrtov: Haloze 30, Kum 10, Pohorje 7, Gorjanci 2.
- Vsebuje:
 - osnovni podatki o kmetiji;
 - obstoječe poslovanje in proizvodnja;
 - trenutna poslovna usmerjenost;
 - stanje ohranjenosti narave na kmetiji;
 - postavitev celovitega modela upravljanja kmetije.

mačje uho

Ukrepi kmetijsko-okoljsko-podnebnih plačil

- Ohranjanje posebnih traviščnih habitatov

piramidasti pilovec

Območje	Št. kmetij 2006	Št. kmetij 2015	Površina 2015 (ha)
Haloze	2	9	11,30
Gorjanci	2	3	2,75
Kum		4	10,16
Pohorje		6	42,24
SKUPAJ	4	22	66,45

- V 2019 je v Halozah v HAB vključenih 23 kmetij s 76,6 ha.
- Predlog novega rezultatsko usmerjenega ukrepa za ohranjanje habitatov.

Cilji projekta

- Ohranjanje kmetij in travojedih živali na projektnih območjih
- Izboljšanje stanja ohranjenosti strmih travnikov s HT 6210
- Ohranjanje visokodebelnih travniških sadovnjakov
- Trženje pridelkov in proizvodov, ki so vezani na suha travišča

Hvala za pozornost!

